

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת חיי שרה

תורה

כיצד צריך להיות המבט של האדם בעניניו הרוחניים

בראשית פרק כד (א) וְאֶבְרָהָם וְקָן בָּא בְיָמֵים וַיִּקְרָא בְרַךְ אֶת אֶבְרָהָם בְּכָל: (ב) וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם אֵל עֲבָדוֹ וְקָן בֵּיתוֹ הַמוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ שֵׁים זֶה יִרְדֶּה תְּנוּת יָרְכִי: (ג) וְאֶשְׁבִּיעָךְ בְּיָקוֹק אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֵהי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקְוֹ אִשָּׁה לִבְנֵי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבָּו: (ד) כִּי אֵל אֶרְצִי וְאֵל מוֹלֶדְתִּי תִלְךָ וְלִקְחוֹת אִשָּׁה לִבְנֵי לִיעֲזֹק:

יש להקשות הרי אליעזר היה עבדו הנאמן המושל בכל אשר יש לאדוניו ולא חשש שימעל ברכושו א"כ כיצד עבור השליחות לחפש שידוך לבנו נצרך להשביעו שיקיים השליחות ולא נתן בו אימון?

ברוחניות לא לסמוך

וכתב במעיינה של תורה שכאן התורה מלמדת אותנו כיצד אברהם אבינו הבדיל בהתייחסות שלו לרכושו הגשמי לעומת החלק הרוחני שלמרות שברכושו נותן אימון מלא באליעזר לעומת זה בדבר רוחני אינו נותן אימון ונצרך להשביע אותו שיעשה כדבריו.

מעשה שהיה המלמד מוסר על הנהגת האדם

וכמסופר על אחד הצדיקים כאשר הגיע לאיזה אכסניה פנה אליו בעל האכסניה אולי כבודו יכול לשחוט לי עוף כיון שלא השיג שוחט, השיבו שעוד כמה זמן ישיב לו תשובה, המתין כמה זמן ופנה אליו הצדיק לבעל האכסניה שהוא זקוק להלוואה לזמן קצר, השיבו בעל האכסניה איך אוכל להלוואות לך כאשר איני מכיר אותך מי אמר שאתה נאמן להשיב ומי אמר שביכולתך להשיב ההלוואה, ענה הצדיק ואמר לו ישמעו אוזנך את פיך כיצד הנך מבקש ממני לשחוט לך עוף בלי להכיר האם אני אדם מוסמך לשחוט ולא יאכיל אותך נבלה ואם על סכום קטן של כסף אינך יכול לסמוך על חזותי כיצד על עסקי נשמה הנך סומך עלי. וזה מוסר השכל לכל אדם שלצערנו בעניני הגשמיות מרבה לחקור ולברר ואינו סומך לעומת ענינים רוחניים סומך בנקל.

דברי קהלת כיצד האדם נתבע על מעשיו

ולזה אמר קהלת פרק יא (ט) שְׂמַח בְּחֹר בְּחֹר בְּיָלְדוּתְךָ וְיִטִּיבָךְ לְבָךְ בְּיָמֵי בְּחֹרֹתְךָ וְהִלָּךְ בְּדַרְכֵי לְבָךְ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יְבִיאָךְ הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט: ופרש"י קהלת פרק יא פסוק ט וז"ל שמח בחור בילדותך, כאדם שאומר לעבדו ולבנו חטא חטא כי פעם אחת תלקה על הכל אף כאן החכם אמר שמח בחור בילדותיך והלך בדרכי לבך ובטוב תהיה כי על כל אלה יביאך השופט במשפט: והנה במסכת שבת דף סג ע"ב אמר רב הונא: מאי דכתיב {קהלת יא} שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך ודע כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט, עד כאן דברי יצר הרע, מכאן ואילך דברי יצר טוב. ריש לקיש אמר: עד כאן, לדברי תורה, מכאן ואילך, למעשים טובים. ועוד מבואר במדרש קהלת רבה (וילנא) פרשה יא ד"ה א {ט} שמח בחור בילדותך, אמר ר' שמואל בר ר' יצחק בקשו חכמים לגנוז ספר קהלת מפני שמצאו בו דברים שהן מטין לצד מינות, אמרו זה חכמתו של שלמה שאמר שמח בחור בילדותך, משה אמר (במדבר ט"ו) ולא תתורו אחרי לבבכם שלמה אמר והלך בדרכי לבך הותרה הרצועה לית דין ולית דיין כשאמר כי על כל אלה יביאך האלהים במשפט אמרו יפה אמר שלמה ע"כ. וכ"כ בויקרא רבה (וילנא) פרשה כח ד"ה א דבר אל אמר ר' בנימין בן לוי וכו'.

נמצא עולה ומתבאר מהגמרא והמדרש ורש"י כי שלמה המלך אומר לאדם אמנם אתה יכול לחטא אך תדע שעל הכל תתן דין וחשבון.

בס"ד

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

עיר התורה שקרובה אליך

ביאור הבא"ח ומעשה שהיה:

אולם ראיתי בספר נפלאים מעשיך שהבן איש חי מבאר אחרת והוא, מסופר כי פעם אמר אדם לחבירו לבא איתו לטייל אולם אותו חבר השיבו כי הולך לדרשת הרב, אולם ענה לו הרי ידוע כי הרבנים דורשים רק על גיהנום ועונשים וגורמים לעצב, אך חבירו השיב שהרב שלהם דווקא משמח וסיכמו כי ילכו לדרשה ואם ישמח ישארו ולא ילכו, והנה הרב הביא את הפסוקים בקהלת הנ"ל והקשה כיצד יתכן שכך מציע שלמה המלך כשאלת הגמרא? ותייך הרב שבאמת כוונת שלמה המלך לומר כי אין השי"ת בה בטרונא על בריותיו ולכן אומר שלמה דע לך שהנך יכול לשמוח בחור בילדותך ועיקר שמחת הבחורים בילדותם הוא בבגדים יפים ויקרים, ולכן אומר שלמה המלך אתה יכול לקנות ביגוד כפי שאתה אוהב ולשמוח, כמו כן אחר שגודל ומגיע לימי הבחורות היינו בגרות אומר שלמה המלך ויטייב לבך בימי בחורותך, היינו שאז עיקר הנאתו היא במאכלים ומשקאות להטיב את ליבו ולכן אמר שלמה הנך יכול להטיב לבך ולהנות, עוד הוסיף שלמה המלך לומר והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך, והיינו לאחר שבוגר יותר נחלקים סוג הבני אדם לשניים יש אוהבים מחקרים וממצאים חדשים ויש שאוהבים לתור את הארץ והעולם, ולזה הוסיף לאלה שאוהבים את המחקר אמר הנך יכול ללכת אחר לבך שזה מה שמהנה אותך לראות כל החידושים, ולאלה שאוהבים לטייל ולראות נוף אמר ובמראה עיניך לראות מקומות יפים, נמצא שלמה המלך התיר לאדם לחיות את הנאות עולם הזה כפי תאוותו ולזה אמרו בגמרא עד כאן דברי יצר הרע או במדרש ביקשו לגנוז את קהלת, אולם שלמה המלך מסיים ודע כי על כל אלה יביאך במשפט, כוונתו של שלמה המלך לומר שנכון שהכל מותר לך אך דע שלעתיד לבא כאשר תעמוד בדיון יתבעו ממך מדוע כאשר הייתה נצרך לקנות טלית ותפילין או ארבעת המינים או סכך או כל דבר מצווה חיפשת היכן תוכל למצא יותר זול אף גם זאת לא חקרת על כשרותם ולכל אחד הנך מוכן לסמוך שזה כשר ומהודר ולעומת זה כאשר קניתה ביגוד חיפשת את היקר והיפה ולא חשבת רק על המחיר ולא שאלת למה כל כך יקר, כמו כן אמנם הנך יכול לאכול ולשתות כפי תאוותך אך כאשר הדבר נוגע למצוות אכילה ולכשרות המזון הנך עושה חשבון שזה יותר יקר ומקשה מדוע ומחפש הכשר יותר פשוט ובלבד שיהיה יותר זול, עוד הוסיף שלמה המלך אם הנך רוצה לטייל כדי לראות את החידושים או לראות הנוף אתה יכול לעשות כן, אך האם כאשר יבא לך חבר באמצע העבודה ויציע לך ללכת לטייל אתה הולך, וא"כ מדוע על חשבון שיעור תורה או הדרשה הנך מוותר והולך לטייל. נמצא שלפי מעשיו של האדם ידונו אותו לעתיד לבא ולכן אומר שלמה המלך למרות שהשי"ת אינו בא הטרונא על בריותיו ומותר להם לעשות צורכי גופם אך אם יעשה בדומה לזה גם בעבודת השם לא יענש, אבל כאשר לעניני גופו מרשה לעצמו לקנות את היקר ואת הטוב, וחוקר ודורש על כל דבר שאכן הוא טוב הן הריהוט וק"ו בדירה או ברפואה או בעסקיו ואילו בעניני המצוות אינו מחפש את המהודר והטוב בכשרות ולא חוקר אלא סומך על כל אדם ומנחם עצמו שמסתמא זה בסדר ודאי יענש, וכן כאשר מבטל תורה לכל דבר ומטייל על חשבון שיעורי תורה והתפילה והכל בטענה שאין לו זמן אחר ודאי ענוש יענש כיון שאינו עושה כך כאשר זה נוגע לזמן העסקים וצרכיו הגשמיים. והן הם דברי אברהם אבינו אשר מלמדנו שהדברים הרוחניים צריכים להיות לא רק כמו הדברים הגשמיים אלא הפוך עוד יותר חשובים יהיו בעיניו ויתר ישקיע בהן ויחוקר עליהם כדי שח"ו לא יכשל.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

מרדכי מלכא

רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

rabim.malka@orhamelech.org www.orhamelech.org